

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS

Į S A K Y M A S

DĖL SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRO 2004 M. GRUODŽIO 27 D. ĮSAKYMO NR. A1-288 „DĖL EUROPOS TARYBOS REGLAMENTO NR. 1408/71/EEB IR REGLAMENTO NR. 574/72/EEB NUOSTATŲ, SUSIJUSIŲ SU IŠMOKOMIS ŠEIMAI IR IŠMOKA MIRTIES ATVEJU, ĮGYVENDINIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2006 m. spalio 5 d. Nr. A1-276
Vilnius

P a k e i ė i u Europos Tarybos reglamento Nr. 1408/71/EEB ir reglamento Nr. 574/72/EEB nuostatų, susijusių su išmokomis šeimai ir išmoka mirties atveju, įgyvendinimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2004 m. gruodžio 27 d. įsakyму Nr. A1-288 „Dėl Europos Tarybos reglamento Nr. 1408/71/EEB ir reglamento Nr. 574/72/EEB nuostatų, susijusių su išmokomis šeimai ir išmoka mirties atveju, įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. [6-162](#)):

1. Išdėstau 2 punktą taip:

„2. Reglamento Nr. 1408/71/EEB ir reglamento Nr. 574/72/EEB nuostatos, susijusios su išmokomis šeimai ir išmoka mirties atveju, taikomos Lietuvos Respublikos piliečiams, gyvenantiems ir dirbantiems kitose Europos Sąjungos (toliau vadinama – ES), Europos Ekonominės Erdvės (toliau vadinama – EEE) valstybėse ir Šveicarijoje (toliau vadinama – ES ir EEE valstybės) (šių valstybių sąrašas pateikiamas 1 priede), bei ES, EEE ir Šveicarijos piliečiams ar asmenims be pilietybės, gyvenantiems ir dirbantiems Lietuvoje, arba trečiųjų šalių piliečiams ir asmenims be pilietybės, legaliai esantiems ES (išskyrus Daniją), kurie atitinka migracijos kriterijus (dirba ir gyvena skirtingose valstybėse), bei jų šeimų nariams (toliau – ES ir EEE piliečiai).“.

2. Papildau 3 punktą žodžiais: „išskyrus santykiuose su Šveicarija, kurios taikomos nuo 2006 m. balandžio 1 d.“.

3. Įrašau 4 punkte po žodžių „Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba“ žodžius „prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos“.

4. Įrašau 5.1 punkte vietoj žodžių „Europos bendrijos darbuotojų migrantų socialinės apsaugos administracinės komisijos sprendime Nr. 119“ žodžius „Europos Bendrijų Darbuotojų migrantų socialinės apsaugos administracinės komisijos (toliau vadinama – Administracinė komisija) sprendime Nr. 207 (toliau vadinama – Sprendimas Nr. 207) (pateikiamas 2 priede)“.

5. Išdėstau 8.1 punktą taip:

„8.1. atstovavimas Administracinėje komisijoje, pasiūlymų Administracinei komisijai teikimas dėl Reglamentų priedų ir kt.“.

6. Išdėstau 10.5 punktą taip:

„10.5. informacijos asmenims, dėl kurių buvo prašoma informacijos apie gaunamas išmokas iš kitos valstybės kompetentingos įstaigos, teikimas.“.

7. Įrašau 11 punkte vietoj skaičiaus „119“ skaičių „207“.

8. Išdėstau 13 punktą taip:

„13. Jeigu kyla abejonių, kad ES ar EEE piliečio, dirbančio Lietuvoje, šeimos nariai jų gyvenamosios vietos valstybėje turi darbą arba užsiima veikla, kuri prilyginama darbui, Lietuvos Respublikos kompetentinga įstaiga paprašo tos valstybės pagal E 411 formą suteikti informaciją apie teisę į išmokas šeimai joje. Ši forma siunčiama Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnybai, kuri ją persiunčia šeimos gyvenamosios vietos kompetentingai įstaigai. Gavusi gyvenamosios vietos įstaigos pateiktą informaciją, Lietuvos Respublikos kompetentinga įstaiga, vadovaudamasi Europos Tarybos reglamento Nr. 1408/71/EEB ir reglamento Nr. 574/72/EEB

nuostatomis bei Lietuvos Respublikos teisės aktais, įvertina šeimos teisę gauti išmoką Lietuvoje ir palygina kiekvienam šeimos nariui tenkantį išmokų dydį, kuris priklauso pagal valstybės, kurioje šeimos nariai gyvena, teisės aktus, su išmokų šeimai dydžiu, kuris priklauso pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, ir apskaičiuoja skirtumą. Jeigu pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus išmoka šeimai nepriklauso arba yra mažesnė, Lietuvos Respublikos kompetentinga įstaiga priedo neskiria. Jeigu išmoka Lietuvoje yra didesnė už šeimos narių gyvenamosios vietos nustatytą išmoką, skiriamas priedas, kurio dydis lygus tų dviejų išmokų skirtumui.“.

9. Į r a š a u 18 punkte vietoj žodžių „Lietuvos Respublikos kompetentinga įstaiga“ žodžius „užsienio valstybės kompetentinga įstaiga“.

10. P a p i l d a u nauju 30 punktu (buvusius 30–37 punktus laikau atitinkamai 31–38 punktais):

„30. Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnyba, gavusi iš kitos valstybės kompetentingos įstaigos atsakymo nereikalaujantį raštišką pranešimą apie tai, kad Lietuvos Respublikos piliečio šeimai yra paskirta ir mokama išmoka šeimai, persiunčia jį Lietuvos Respublikos kompetentingai įstaigai, kuri, vadovaudamasi Europos Tarybos reglamento Nr. 1408/71/EEB ir reglamento Nr. 574/72/EEB nuostatomis bei Lietuvos Respublikos teisės aktais, įvertina šeimos teisę gauti išmokas Lietuvoje. Jei išmokos šeimai Lietuvoje nemokamos ir nepriklauso arba buvo baigtos mokėti anksčiau, nei šeima pradėjo gauti išmokas kitoje ES ar EEE valstybėje, atsakymas nesiunčiamas. Jei išmokos šeimai Lietuvoje yra / buvo / privalo būti mokamos arba teisėto išmokos gavimo laikas dubliavosi su išmoka šeimai kitoje ES ar EEE valstybėje, Lietuvos Respublikos kompetentinga įstaiga užpildo E 411 LT formos A ir B dalis arba E 001 formą (arba raštą) ir persiunčia Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnybai.

Nustačiusi, kad Lietuvoje susidarė permoka, Lietuvos Respublikos kompetentinga įstaiga raštu informuoja šeimą apie susidariusią permoką, nurodydama tikslią permokos sumą, jos susidarymo priežastis, sprendimo apskundimo tvarką ir sąskaitą, į kurią privaloma grąžinti permoką. Išmokos gavėjui negrąžinus susidariusios permokos sumos per 3 mėnesius, Lietuvos Respublikos kompetentinga įstaiga parengia raštą į šeimos gyvenamosios vietos valstybės kompetentingą įstaigą dėl susidariusios permokos grąžinimo Europos Tarybos reglamente Nr. 574/72/EEB nustatyta tvarka ir persiunčia jį Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnybai.“.

11. I š d ė s t a u 2 priedą nauja redakcija (pridedama).

12. I š d ė s t a u 4 priedo priešpaskutinę pastraipą taip:

„E 104 – Pažyma dėl draudimo, darbo arba apsigyvenimo laikotarpių sumavimo“.

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRĖ

VILIJA BLINKEVIČIŪTĖ

Europos Tarybos reglamento Nr. 1408/71/EEB
ir reglamento Nr. 574/72/EEB nuostatų,
susijusių su išmokomis šeimai ir išmoka
mirties atveju, įgyvendinimo tvarkos aprašo
2 priedas
(socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m.
spalio 5 d. įsakymo Nr. A1-276 redakcija)

EUROPOS BENDRIJŲ DARBUOTOJŲ MIGRANTŲ SOCIALINĖS APSAUGOS ADMINISTRACINĖ KOMISIJA

SPRENDIMAS Nr. 207

2006 m. balandžio 7 d.

dėl Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 76 straipsnio ir 79 straipsnio 3 dalies bei Reglamento (EEB) Nr. 574/72 10 straipsnio 1 dalies dėl išmokų ir pašalpų šeimai sutapimo aiškinimo

(Tekstas svarbus EEE ir ES–Šveicarijos susitarimui)

(2006/442/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ DARBUOTOJŲ MIGRANTŲ SOCIALINĖS APSAUGOS ADMINISTRACINĖ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Tarybos Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 1971 m. birželio 14 d. dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje (1), 81 straipsnio a punktą, pagal kurį ji privalo nagrinėti visus administracinius klausimus, kylančius iš Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 ir vėliau priimtų reglamentų,

atsižvelgdama į minėto reglamento 76 straipsnį ir 79 straipsnio 3 dalį bei į Tarybos Reglamento (EEB) Nr. 574/72 (2) 10 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

(1) Būtina žinoti dėl darbinės arba profesinės veiklos mokamų šeimos išmokų arba pašalpų, nustatytų Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 76 straipsnyje ir 79 straipsnio 3 dalyje, taikymo sritį.

(2) Jeigu per tą patį laikotarpį išmokos šeimai mokamos dviem atskiriems asmenims už tą patį šeimos narį pagal vienos valstybės teisės aktus bei pagal valstybės, kurios teritorijoje šeimos nariai gyvena, teisės aktus, teisė į išmokas arba pašalpas pagal pirmosios valstybės teisės aktus šeimai sumažinama iki tokio šeimos išmokų dydžio, kuris mokamas pagal antrosios valstybės narės teisės aktus, vadovaujantis Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 76 straipsniu, jeigu „dėl darbinės arba profesinės veiklos“ išmokos šeimai taip pat mokėtinos pagal pastarosios valstybės teisės aktus. Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 79 straipsnio 3 dalyje yra panaši nuostata apie išmokas pensininkams ir našlaičiams.

(3) Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 76 straipsnyje ir 79 straipsnio 3 dalyje neišskiriami išmokų arba pašalpų, mokamų už neapmokamą darbinę arba profesinę veiklą ir mokamų už apmokamą darbinę arba profesinę veiklą, skirtumai.

(4) Be to, tam tikrų valstybių narių teisės aktai nustato, kad faktinės darbinės arba profesinės veiklos sustabdymo arba nutraukimo dėl atostogų, nedarbo, laikino nedarbingumo, streikų arba lokautų laikotarpiai laikomi darbinės arba profesinės veiklos laikotarpiais teisei į išmokas arba pašalpas šeimai gauti arba laikomi neveiklos laikotarpiais, kurie atitinkamomis aplinkybėmis sudaro sąlygas *per se* arba dėl ankstesnės darbinės arba profesinės veiklos, šeimos išmokų arba pašalpų išmokėjimui.

(5) Siekiant išvengti dviprasmybės arba skirtingų aiškinimų, būtina apibrėžti sąvokų „darbinei veiklai tęsti“ ir „dėl darbinės arba profesinės veiklos“ taikymo sritį.

(6) Be to, būtina žinoti Reglamento (EEB) Nr. 574/72 10 straipsnio 1 dalyje vartojamo termino „profesinė arba darbinė veikla“ taikymo sritį.

(7) Jei šeimos išmokos arba pašalpos mokamos dviem atskiriems asmenims per tą patį laikotarpį už tą patį šeimos narį pagal vienos valstybės teisės aktus bei pagal kitos valstybės teisės aktus, pagal kuriuos teisė į išmokas nepriklauso nuo draudimo, darbo sutarties arba savarankiško darbo sąlygų, pagal Reglamento (EEB) Nr. 574/72 10 straipsnio 1 dalies b punkto i papunktį teisė gauti šeimos išmokas pagal pirmosios valstybės teisės aktus sumažinama iki tokio šeimos pašalpų dydžio, kuris mokamas pagal antrosios valstybės narės teisės aktus, jei darbinė arba profesinė veikla vykdoma antrojoje šalyje. Reglamento (EEB) Nr. 574/72 10 straipsnio 1 dalies b punkto ii papunktyje yra panaši nuostata apie pensininkų ir našlaičių išmokas.

(8) Kai šeimos išmokos arba pašalpos sutampa, 10 straipsnio 1 dalimi siekiama profesinės arba prekybinės veiklos vykdymui valstybėje narėje, kurioje užsiimant tokia veikla neįgyjama teisės gauti šeimos išmokas arba pašalpas, suteikti tokį patį poveikį, kaip valstybėse narėse, kur vykdoma tokia veikla ši teisė įgyjama. Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 76 straipsnis ir 79 straipsnio 3 dalis bei Reglamento (EEB) Nr. 574/72 10 straipsnio 1 dalis turėtų būti aiškinami taip pat.

(9) Byloje, kurioje darbuotojo dirbančiojo statusas buvo sustabdytas dėl šio asmens nemokamų atostogų gimus vaikui ir dėl jo auginimo, Europos Bendrijų Teisingumo Teismas rėmėsi Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 73 straipsniu ir Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 13 straipsnio 2 dalies a punktu (1). Todėl tokios nemokamos atostogos pagal Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 76 straipsnį ir 79 straipsnio 3 dalį bei Reglamento (EEB) Nr. 574/72 10 straipsnio 1 dalį turėtų būti vertinamos kaip darbinės arba profesinės veiklos vykdymas. Šiuo atveju Teismas pakartojo, kad pirmiau minėtos nuostatos gali būti taikomos tik tol, kol konkretus asmuo turi pagal darbo sutartį arba savarankiškai dirbančio asmens statusą pagal Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 1 straipsnio a dalį, kurioje reikalaujama, kad konkretus asmuo būtų apdraustas bent viena socialinio draudimo rūšimi. Tai netaikoma asmenims, turintiems nemokamų atostogų, kurie nebėra apdrausti pagal susijusios valstybės narės draudimo sistemą.

(10) Dėl daugybės nemokamų atostogų valstybėse narėse sistemų ir keičiamų nacionalinių teisės aktų, gali būti pateiktas tik neišsamus atvejų, kai atostogų metu laikoma, kad asmuo užsiima darbine arba profesine veikla, sąrašas. Todėl netikslinga kalbėti apie visus atvejus, kai tokios nemokamos atostogos prilyginamos darbinei arba profesinei veiklai, ir atvejus, kur nėra būtino glaudaus ryšio su apmokama veikla.

Atsižvelgus į Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 80 straipsnio 3 dalyje nustatytas sąlygas, NUSPRENDĖ:

1) Taikant Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 76 straipsnį ir 79 straipsnio 3 dalį, šeimos išmokos arba pašalpos mokėtinos „darbinei veiklai tęsti“ arba „dėl darbinės arba profesinės veiklos“, visų pirma:

a) faktiškai vykdant darbinę veiklą arba vykdant darbinę arba profesinę veiklą, apmokamą arba ne; taip pat

b) visais tokios darbinės arba profesinės veiklos laikino sustabdymo laikotarpiais:

i) dėl ligos, motinystės, nelaimingo atsitikimo darbe, profesinės ligos arba nedarbo, jei tokiais nenumatytais atvejais mokami atlyginimai arba išmokos, išskyrus pensijas; arba

ii) per mokamas atostogas, streikus arba lokautus; arba

iii) per nemokamas vaiko auginimo atostogas, jei pagal atitinkamus teisės aktus tokios atostogos prilyginamos tokiai darbinei arba profesinei veiklai.

2) Taikant Reglamento (EEB) Nr. 574/72 10 straipsnio 1 dalį, darbine arba profesine veikla laikoma, visų pirma:

a) faktinė bet kokia profesinė arba darbinė veikla, apmokama arba ne; taip pat

b) laikinas tokios darbinės arba profesinės veiklos sustabdymas:

i) dėl ligos, motinystės, nelaimingo atsitikimo darbe, profesinės ligos arba

nedarbo, jei tokiais nenumatytais atvejais mokami atlyginimai arba išmokos, išskyrus pensijas; arba

ii) per mokamas atostogas, streikus arba lokautus; arba

iii) per nemokamas vaiko auginimo atostogas, jei pagal atitinkamus įstatymus tokios atostogos prilyginamos tokiai darbinei arba profesinei veiklai.

3) Šiuo sprendimu pakeičiamas 1983 m. vasario 24 d. Sprendimas Nr. 119. Jis įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.

ADMINISTRACINĖS KOMISIJOS PIRMININKAS

BERNHARD SPIEGEL
